

ZPRÁVODAJ

Ročník 17

obce Poděšín

č. 3/2013

Novinky.

Úvod.

Vážení občané. Léto je za námi a venku je obvyklé podzimní, tedy studené a deštivé, počasí. Léto bylo, navzdory předpovědím, teplé a slunné. Teploty pár dní dosahovaly velice nadprůměrných hodnot. Nyní však je vše jinak. Děti se vrátily do škol a rodiče z dovolených do práce. Na obci byla dokončena oprava chodníku na „Velké straně“. Na několika místech byla postavena nová parkoviště a základy pro lavičky. Byla zahájena oprava koryta potoka pod splavem, rozbitého po velké vodě.

J.Dočekal

Co v tomto čísle najdete:

Novinky.....	1
Obecní úřad.....	2
Obec.....	3
Rekonstrukce chodníku u Mlýnského rybníka.....	4
Odstavné plochy.....	5
Hraniční přechod.....	6
Zemská hranice.....	7
Nové Olšiakovy sochy.....	12
Školní kronika – 12. část.....	13
Mateřská škola.....	14
Historie.....	16
Jak je na Sicílii.....	18
Koňské příběhy.....	19
Počasí.....	20

Hranice Čechy – Morava na Blažkově.

Události.

- 17.06. Zahájena rekonstrukce chodníku u Mlýnského rybníka.
- 28.06. U Jednoty byla instalována nová plakátovací plocha.
- 30.06. Na Blažkově otevřen hraniční přechod Čechy – Morava.
- 02.07. Zahájena stavba parkovišť u Jednoty, kaple a kulturního domu.
- 05.07. Na školní budovu byla namontována hasičská siréna.
- 29.07. Večer bouřka, vítr o síle orkánu a déšť (35 mm).
- 04.08. Večer bouřka silný vítr a déšť.
- 04.08. Narodila se Anna Vodáková č. 85.
- 09.09. Narodil se Kryštof Rosenberg č. 79.
- 19.09. Rozmary počasí přinesly dvojitou duhu.
- 26.09. Byla vykradena prodejna Jednota
- 12.10. Zahájena oprava Poděšínského potoka pod hospodou

Z.Jaroš, J.Dočekal

Obecní úřad.

Usnesení zastupitelstva obce ze dne 14.6.2013.

Zastupitelstvo obce bere na vědomí:

- 169. Kontrolu plnění usnesení z minulého zasedání.
- 170. Zprávu kontrolního výboru, kterou předložil Petr Jaroš.
- 171. Zprávu finančního výboru, kterou předložil Milan Matoušek.

Zastupitelstvo obce schvaluje:

- 172. Ověřovatele zápisu ing. František Rosecký a ing. Jaroslav Dočekal, – 7 hlasů pro schválení.
- 173. Směrnici č. 13/2013, k aplikaci reálné hodnoty u majetku určeného k prodeji, – 7 hlasů pro schválení.
- 174. Rozpočtové opatření č.1, ze dne 14.6.2013, viz příloha, – 7 hlasů pro schválení.
- 175. Prodej starých obrubníků á 25,-Kč, a dlažby á 3,-Kč.

Zastupitelstvo obce projednalo:

- 176. Závěrečný účet obce Poděšín za rok 2012, který byl řádně vyvěšen na úřední desce od 28. května do 12. června 2013, a schválilo ho bez výhrad, – 7 hlasů pro schválení.
- 177. Přezkoumání hospodaření obce (audit) za rok 2012, které bylo řádně vyvěšeno na úřední desce od 28. května do 12. června 2013 a schválilo ho bez výhrad, – 7 hlasů pro schválení.
- 178. Závěrečný účet Mateřské školy Poděšín za rok 2012, který byl řádně vyvěšen od 28. května do 12. června 2013 a schválilo ho bez výhrad, – 7 hlasů pro schválení.

Usnesení zastupitelstva obce ze dne 20.9.2013.

Zastupitelstvo obce bere na vědomí:

- 179. Kontrolu plnění usnesení z minulého zasedání.
- 180. Kontrolu provozu veřejného vodovodu, kterou provedla Krajská hygienická stanice, se sídlem v Jihlavě územní pracoviště Žďár nad Sázavou. Kontrola byla bez závad.
- 181. Zprávu o hospodaření v Lesním družstvu v Polné.

Zastupitelstvo obce schvaluje:

- 182. Ověřovatele zápisu ing. František Rosecký a ing. Jaroslav Dočekal, – 7 hlasů pro schválení.
- 183. Návrh na koupení malované venkovní mapy, – 4 hlasů pro schválení, 3 se zdrželi.
- 184. Smlouvu o poskytnutí bezúročné návratné finanční výpomoci z rozpočtu obce Poděšín místnímu rozvojovému partnerství MAS Českomoravské pomezí o.p.s., Husovo nám. 39, 588 13 Polná ve výši 6.103,-Kč., – 7 hlasů pro schválení.
- 185. Smlouvu o poskytnutí dotace z Programu obnovy venkova Vysočiny mezi obcí Poděšín a Krajem Vysočina, Žižkova 57, 587 33 Jihlava na opravu chodníku ve výši 109.000,-Kč., – 7 hlasů pro schválení.
- 186. Rozpočtové opatření č. 2, viz příloha, – 7 hlasů pro schválení.

Zastupitelstvo obce jmenuje:

- 187. Zapisovatelkou volební komise do voleb do poslanecké sněmovny ČR Libuši Dočekalovou, Poděšín č.9, – 7 hlasů pro jmenování.

Stav financí k 30. 6. 2013:

- pokladna:	42 988,00 Kč
- bankovní účet 1:	1 011 887,06 Kč
- bankovní účet 2:	25 358,79 Kč
Celkem:	1 080 233,85 Kč

J. Dočekal

Mikroregion Polensko

pořádá „Vánoční setkání starší generace“, které se uskuteční v pátek 6. prosince 2013 v 15:00 hodin v sále Zámku v Polné. K tanci a poslechu hraje Sklenařinka.

Z. Jaroš

Obec.

Loupež. Ve čtvrtek 26. září 2013 kolem druhé hodiny v noci byla opět vykradena prodejna Jednota. Pachatel nebo pachatelé do prodejny vnikli vypáčením venkovních a vnitřních vchodových dveří. Prodejna je sice napojena na poplašné zařízení, které informuje policii ve Žďáře nad Sázavou, ale po příjezdu policie byli pachatelé již pryč. Podle Policie pravděpodobně odjeli směrem na Polnou.

Celková škoda nebyla zveřejněna, ale ukradeny byly hlavně cigarety a kafe. Další škoda byla na zařízení prodejny. Z. Jaroš

Počasí. Od 17. července bylo téměř neustále jasné počasí a teplota 26°C se neustále pozvolna po 12 dní zvyšovala, až silně překročila 30°C. To nevěstilo nic dobrého. 29. července bylo od rána jasné počasí a teplota přes 30°C. Večer po dvacáté hodině však přišel silný vítr a déšť. Během chvíle spadlo 35 mm srážek a vítr nadělal dost škody jak na lesním porostu, tak i v obci polámal mnoho větví a vyvrátil několik stromů. Z. Jaroš

Hasičská siréna. V pátek 5. července byla na školní budovu namontována hasičská siréna, která bude sloužit v případě požáru nebo povodní ke svolávání hasičů a dalších pomocníků. Z. Jaroš

Voda. V posledním vzorku vody v obecním vodovodu, bylo naměřeno 13 mg/l dusičnanů. Voda tím splňuje podmínky kojenecké vody. Za 19 let co jsem v obecním zastupitelstvu, je to poprvé, kdy jsme se dostali na tak nízkou hodnotu. Z. Jaroš

Prodej vody.

V tabulce vidíte, kolik obecní úřad prodal m³ vody občanům a podnikatelům. Z každého kubíku platí obec 2,-Kč., daň státu. Prodej se roky držel v jakémsi standartu. Pokles nastal v roce 2012, kdy si některé firmy zhotovily vlastní vrty. Z. Jaroš

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
14.310	17.866	17.741	19.461	17.555	20.152	18.886	20.056	19.872	13.010

Kácení stromů na vlastní zahradě.

Jestliže vám na zahradě překáží strom, kterého se potřebujete zbavit, a dosud jste to odkládali kvůli nepříjemnému papírování, tak od 15. července můžete začít kácet bez správního řízení. Umožňuje to novela vyhlášky o ochraně dřevin a povolování jejich kácení (č. 189/2013 Sb.).

Nejdříve se ujistěte, že vaše zahrada splňuje podmínky pro volné pokácení dřevin. Zahrada je v materiálech ministerstva definována jako „veřejnosti nepřístupný, stavebně oplocený pozemek u bytových a rodinných domů v zastavěném území obcí“. Všechny tyto vlastnosti musí zahrada splňovat současně. Za zahradu podle novely vyhlášky nejsou považovány např. pozemky v zahrádkářských osadách, přestože v nich trvalý pobyt osob není vyloučen, a také zahrady ohraničené pouze živým plotem.

Ačkoli se možnost kácení stromů na vlastním pozemku značně uvolnila, existují výjimky, kdy jen tak kácet stále nelze. Týkají se dřevin, jež jsou součástí významného krajinného prvku či stromořadí, anebo jsou vyhlášeny jako památný strom. Speciálně památný strom lze kácet jen ve veřejném zájmu, například je-li v havarijním stavu. Ačkoli vám od 15. července již nikdo nemůže mluvit do záměru pokácet strom na vlastní zahradě, měli byste respektovat alespoň přírodní zákonitosti. Je obvyklé, že se stromy kácejí v období vegetačního klidu, který začíná 1. října a končí 31. března. Kácet v této době je i praktičtější, protože stromy jsou bez listů a tedy lehčí. Také nejsou už plné mízy, čili vlastní práce je čistší. Z. Jaroš

Rekonstrukce chodníku u Mlýnského rybníka.

V pondělí 17. června byla předána stavba a zároveň došlo k odtrhávání stávajících dlaždic a obrubníků. Další den byl odbagrován a odvezen stávající podkladní beton. Ve středu a ve čtvrtek byla vybagrována hlubší zemní rýha pod silnici a silniční obrubníky a navážen podkladní kámen. V pátek byl navážen, rozhrnován a dusán podkladní kámen. Potom byla práce pro vytrvalý déšť na několik dní přerušena a pokračovala až ve čtvrtek 27. června navážením štěrku pod obrubníky, dusání a betonování silničních obrubníků od mostu u hospody směrem k Polné. V pátek byly dobetonovány silniční obrubníky do konce chodníku pod č. p. 60. a bylo zahájeno betonování zadních obrubníků obráceným směrem k rybníku a zároveň výhybky pro tři lavičky vedle chodníku. V pondělí 1. července pokračovalo betonování zadních obrubníků a došlo k řezání stávajícího asfaltu. V úterý byly dobetonovány zadní obrubníky u mostu, kde byla zároveň instalována kanálová vpust' s odvodem vody do rybníka. Dále došlo k navážení a dusání hrubého štěrku. Ve středu pokračovala práce na navážení a dusání hrubého štěrku pod zámkovou dlažbu. Ve čtvrtek byla pokládána zámková dlažba od „Horního konce“, v pátek byl položen prostředek chodníku a v pondělí 8. července byl položen zbytek zámkové dlažby u mostu. Další práce pokračovala až v pondělí 22. června ořezáváním stávajícího asfaltu u silnice a chodníku. Dále probíhaly zemní práce u chodníku. O den později byl šramován a odvožen asfalt u silnice a chodníku a práce byla dokončena ve středu 24. července asfaltováním podkladní a vrchní vrstvy mezi silnicí a chodníkem. Na tuto akci byla získána částečná dotace z programu obnovy venkova kraje Vysočina.

Z. Jaroš

Bagrování pařezů

Podklad

Obrubníky

Asfaltování

Odstavné plochy.

V úterý 2. července byly bagrováním zeminy zahájeny stavby odstavných ploch u Jednoty, kaple a kulturního domu. Další den práce pokračovala navážením a dusáním hrubého šterku. V pátek stavba pokračovala betonováním obrubníků u kulturního domu. V pondělí 8. července došlo na betonování obrubníků u kaple a o den později k navážení jemného šterku, dusání a pokládání zámkové dlažby na parkovišti u kulturního domu. Ve středu firma navázela a dusala jemný šterk u kaple a zároveň zde pokládala zámkovou dlažbu. Souběžně došlo k bagrování zeminy pod lavičky. Ve čtvrtek došlo k navážení a dusání hrubého šterku pod parkovištěm u Jednoty a betonování obrubníků, dále betonování obrubníků pod lavičky. V pátek práce pokračovala navážením šterku pod lavičky, dusáním a pokládáním dlažby na „Malé straně“. V pondělí 15. července byla pokládána zbylá zámková dlažba na parkovišti u kulturního domu. Dále došlo k navážení šterku, dusání a pokládání dlažby pod zbylé lavičky v obci. V úterý byl položen zbytek zámkové dlažby u kaple a byla vybetonována kavana u Jednoty. Ve středu a ve čtvrtek byl navážen šterk a položena zámková dlažba u Jednoty. Práce pokračovala v úterý 23. července, kdy byly provedeny zemní práce u odpočívadel a o den později byla stavba dokončena asfaltováním kolem parkoviště u Jednoty. Tyto odstavné plochy (parkoviště) slouží k parkování osobních aut a ne nákladních aut, traktorů a další těžké techniky.

Z. Jaroš

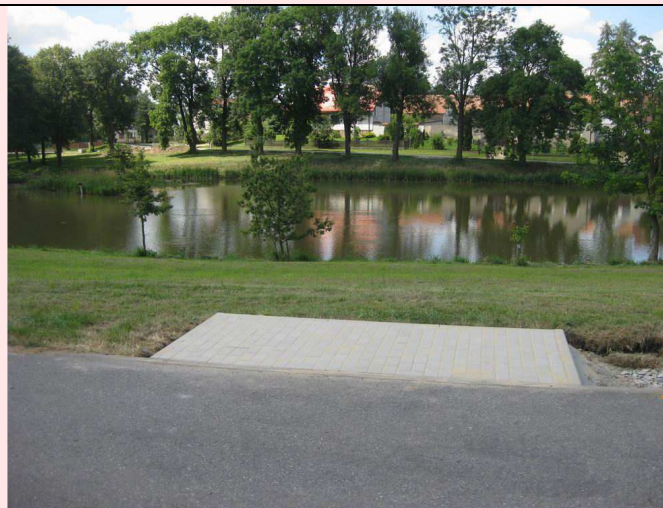
Parkoviště u kaple

Parkoviště u kulturního domu

Parkoviště u Jednoty

Plocha pod lavičky

Hraniční přechod.

V neděli 30. června odpoledne byl na Blažkově slavnostně otevřen hraniční přechod Čechy – Morava. První nápad zřídit zde fiktivní hraniční přechod měl můj spolužák ze školy Zdeněk Blažek. Že někdy není od myšlenky k realizaci daleko, předvedli Sirákovští v plné míře. Samotnou akci otevírání hraničního přechodu zahájil krátce po 14té hodině Jaromír Vlček. Po něm přednesl projev starosta obce Aleš Neubauer a o historii Sirákova a okolí pověděl Lubomír Černý. Po projevech provedli všichni výše jmenovaní odhalení monumentu - strážní budky, ve které je historický voják, který zde bude dohlížet na pořádek. Dále byl odhalen panel, na kterém je historická mapa tohoto území a okolí. Dále Sirákovští zhotovili masivní posezení pro turisty a návštěvníky, kteří se sem přijedou podívat. Celé odpoledne hrála k poslechu dechová hudba několika stovkám spokojených hostů z celého okolí.

Z. Jaroš

Diváci

Hraniční kámen

Kapela

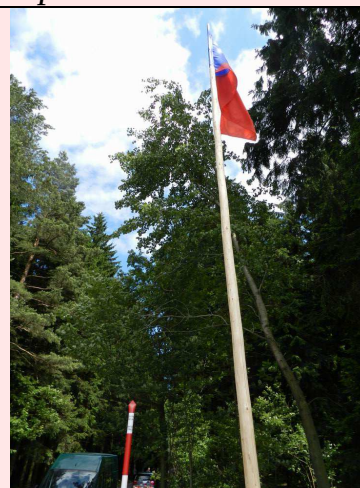
Odpočívadlo

Pohraničník

Triangulační bod

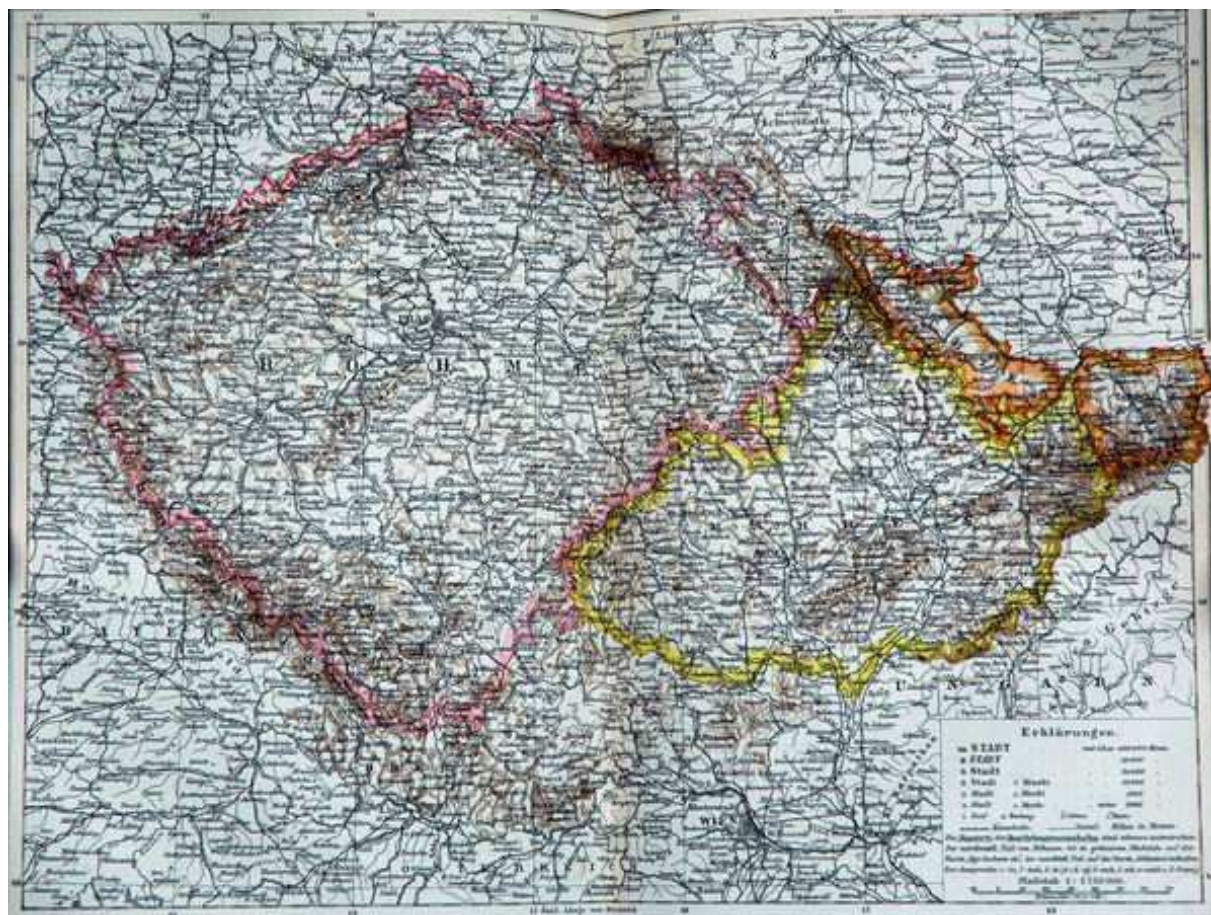
Prapor

Zemská hranice.

Tento článek je věnován hranicím mezi bývalými zeměmi Království českého – Země české a Země moravské; a starým mapám. Země česká a moravská byly po většinu své historie spojeny do jednoho celku. Byly určité chvíle, kdy byly násilně odtrženy a každé zemi vládl vlastní panovník. V novodobé historii bylo území Československa rozděleno do krajů a jejich hranice již nerespektovaly dávné zemské hranice. Poslední rozdělení České republiky na současné kraje pokračuje podobně a kraj Vysočina se rozkládá na území obou bývalých zemí. Přesto se zachovalo několik hraničních kamenů, které ukazují, kudy zemská hranice vedla.

Hraniční kámen na Blažkově ukazuje nejen zemskou hranici. Je zde také hranice rozvodí Černého moře (Oslava, Jihlava, Dyje, Morava, Dunaj) a Severního moře (Poděšínský potok, Sázava, Vltava, Labe). A místní obyvatelé vědí, že se zde dělí i počasí. Velice často při jízdě z Čech na Moravu nebo zpět jsme svědky velké změny počasí. Obvykle, když na jedné straně prší, na straně druhé svítí sluníčko. Pokud vás na cestě k hranici provází hustá mlha, vězte, že za hraničním kamenem na vás čeká průzračné ovzduší. Také teplota se často liší o několik stupňů. Zimní jinovatka není také stejná na obou stranách hranic. Tyto rozdíly v počasí nejsou samozřejmě vždycky, ale při změnách počasí velmi často. Kdo tudy projíždí každý den, ví, o čem se tu píše.

J. Dočekal

Čechy, Morava, Rakouské Slezsko - 1892.

Staré mapy.

Nyní bych se chtěl zmínit o starých mapách, neboť na nich zemské hranice jsou zobrazeny. Mapy vznikaly v českých a moravských zemích v různou dobu, mají proto také odlišný vzhled. Pro každou mapu je uvedena ukázka.

Müllerova mapa Čech z roku 1720.

Mapa Čech Jana Kryštofa Müllera z roku 1720 patří k nejkrásnějším a nejvzácnějším kartografickým dílům naší minulosti. Svými rozměry, obsahem, kartografickým i výtvarným zpracováním předčí mnohé jiné mapy, domácí i zahraniční. Je vyhledávána nejen sběrateli - milovníky starých map jako uměleckých děl a starožitností. Obdivuje ji laická i odborná veřejnost. Využívají ji ke studiu geografové, historikové, historičtí geografové, historikové umění, krajinní ekologové a další a další odborníci. Hledají na mapě nejrůznější údaje o krajině Čech na počátku 18. století, které jim Müllerova mapa Čech, na rozdíl od starších mapových pramenů, již může poskytnout. Vznikla na základě vojenských, správních a hospodářských požadavků státu (rakouské monarchie). Proto jsou na ní podrobně zakresleny kromě topografického obsahu (sídla, vodstvo, schematicky reliéf a zeleň, komunikace) také zemědělské usedlosti, zaniklé osady, mlýny, vinice, doly na zlato, stříbro, měď a další nerostné suroviny, hutě, sklárny, poštovní stanice a mnoho jiných informací, vysvětlených v bohaté legendě mapy.

Čechy, Morava – Poděšín, Sirákov, Újezd, Nové Veselí 1720.

I. vojenské mapování – josefské.

1764-1768 a 1780-1783 (rektifikace), měřítko 1: 28 800

Jeho podkladem se stala Müllerova mapa zvětšená do měřítka 1: 28 800. Důstojníci vojenské topografické služby projížděli krajinu na koni a mapovali metodou "a la vue", česky to zní méně vznešeně - "od oka", tj. pouhým pozorováním v terénu. Jeden důstojník za léto zmapoval až 350 km². Před mapováním nebyla z finančních a časových důvodů vybudována síť přesně a astronomicky určených trigonometrických bodů. Proto pokusy o sestavení přehledné mapy monarchie, bez její kvalitní geometrické kostry, skončily neúspěšně. Kresba nešla jednoznačně napojit, bortila se, či překrývala.

Velká pozornost byla věnována komunikacím (rozlišeny podle sjízdnosti - císařské silnice aj.), řekám, potokům i umělým strouhám, využití půdy (orná půda, louky, pastviny atd.) i různým typům budov - kostely, mlýny. Díky barevnému rozlišení jednotlivých složek (mapy byly ručně kolorovány) je lze snadno identifikovat.

Čechy – Poděšín, Sirákov 1764.

Morava – Újezd, Matějov, Nové Veselí 1780.

II. vojenské mapování – Františkovo.

1819-1858, měřítko 1: 28 800

Jeho vzniku předcházela vojenská triangulace, která sloužila jako geodetický základ tohoto díla, oproti I. vojenskému mapování můžeme tedy sledovat zvýšenou míru přesnosti. Podkladem byly mapy Stablního katastru v měřítku 1 : 2 880, což mělo také pozitivní vliv na přesnost map. Z výsledku tohoto mapování byly odvozeny mapy generální (1: 288 000) a speciální (1: 144 000).

Obsah mapy je v podstatě totožný s I. vojenským mapováním, přidány byly pouze výšky trigonometrických bodů (ve vídeňských sázích), avšak zobrazovaná situace se velmi liší. Mapy II. vojenského mapování vznikaly v době nástupu průmyslové revoluce a rozvoje intenzivních forem zemědělství, kdy vzrostla výměra orné půdy za 100 let o 50% a lesní plochy dosáhly u nás historicky nejmenšího rozsahu.

Čechy – Sirákov 1819.

Morava – Újezd, Matějow, Nové Veselí 1858.

III. vojenské mapování - Františko-Josefské.

1876-1878(Morava a Slezsko), 1877-1880(Čechy), měřítko 1 : 25 000 | 1 : 75 000

Jelikož Františkovo mapování již nestačilo požadavkům armády rakouské monarchie na přesné a hlavně aktuální mapy, r. 1868 rakouské ministerstvo války rozhodlo o mapování novém. Jeho podkladem se opět staly katastrální mapy. Oproti II. vojenskému mapování je vylepšeno znázornění výškopisu – nejen šrafami, ale také vrstevnicemi a kótami. Výsledkem mapování jsou kolorované tzv. topografické sekce, z nichž přetiskem vznikly mapy speciální (1 : 75 000) a generální (1 : 200 000), které již byly tištěny černobíle. Po vzniku samostatného Československa byly mapy předány z Vídně Vojenskému zeměpisnému ústavu v Praze. Zatímco speciální mapy byly reambulovány a hojně používány nejen v armádě až do roku 1956, původní kolorované sekce zmizely ze zorného pole kartografické veřejnosti.

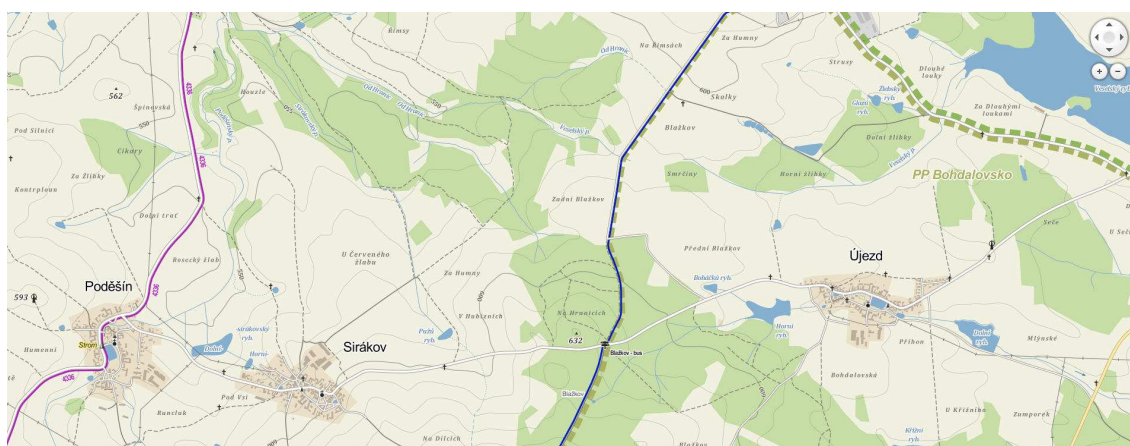

Čechy – Poděšín, Sirákov 1877 1 : 75 000

Morava – Újezd 1876. 1 : 25 000

Současnost. Ukázka mapy současné, turistické. Zdroj: <http://oldmaps.geolab.cz/> J. Dočekal

Čechy, Morava - Poděšín, Sirákov, Újezd 2013.

Nové Olšiakovy sochy.

25. HOUBY

Socha Houby ve Fryšavě pod Žákovou horou byla postavena v květnu 2013. Je umístěna u místní hospody v centru obce. V areálu je také dětský koutek s klouzačkami a prolézačkami.

Souřadnice: N 49° 37.820 E 16° 02.975

26. RUMBURAK

Rumburak je u restaurace a rozhledny Rumburak u Bítova u Vranovské přehrady, nedaleko starší sochy Krkavec. Je téměř dvakrát větší.

Areál je nově postaven s dominantním výhledem na vesničku Bítov, zříceninu hradu Cornštejn a údolí Vranovské přehrady. Návštěvu této sochy doporučuji spojit s návštěvou dalších velmi pěkných míst, kterých je v okolí opravdu mnoho. Dále rozhodně stojí za návštěvu blízký hrad Bítov.

Souřadnice: N 48° 56.569 E 15° 42.821

27. POHÁDKOVÝ KONÍK

Socha Pohádkový koník v areálu Ranče Ztracená podkova, nedaleko Naučné stezky o koních v Dobroníně. Socha byla postavena v červnu 2013. Součástí areálu je dětské hřiště s různými prolézačkami a klouzačkami. Dále je tu Naučná stezka o koních. Je sice krátká, ale velice zajímavá. Projdete se po dřevěném chodníku, přečtete si zajímavé povídky o životě koní.

Souřadnice: N 49° 28.472 E 15° 39.281

J. Dočekal

Školní kronika – 12. část.

1865 - 66

Ve školním roce 1866 bylo ve škole Poděšínské schopných žáků všedních vůbec 41 a sice 13 chlapců, 22 děvčat katolíků a 2 chlapci a 4 děvčata evangelicko - helvétského vyznání.

V měsíci listopadu roku 1865 byl na uprázdněné místo kooperátorské při farni Nížkovské od vysoce důstojného biskupa konsistoře v Královém Hradci dosazen velebný pán pan Vojtěch Metlík, administrátor fary Krucemburské, na které to místo se dne 25. listopadu 1865 přistěhoval a hned nato, 26. listopadu poslední to neděli po svatém Duchu, měl první velmi tklivé a důrazné ranní velké kázání v posledním soudu. Kteréž srdce všech u valném počtu přítomných a chrám páně Nížkovský naplněných posluchačů zaujalo a v paměti jejich doživotně utkvělo.

Na začátku školního roku zvolili a ustanovili místní představení spolu s všemi ostatními občany pana Martina Roseckého, pololáníka č.11 v Poděšíně, co muže dobře zachovalého, neúhoného, laskavého přítele školy a dítek, za místního školního dohláze, načež pak se volba ta důstojnému farnímu úřadu v Nížkově místním učitelem oznámila, by mu tentýž důstojnému farnímu úřadu v dekret ustanoven na patřičné místo laskavě a dobrotivě zakročiti ráčil.

Dne 13. července 1866 odpoledne byla od vysoce důstojného pána pana Aloise Fináčka, biskupa a vikáře Polenského, bývalého kanovníka, děkana v Přibyslavi držána školní visitace ve škole Poděšínské, při kteréžto visitaci velebný pan páter Vojtěch Metlík, kooperátor Nížkovský, co katecheta té školy pak místní obecní představenstvo totiž pan Martin Flesar představený, pan František Dobrovolný a pan Jan Blažek rádní a pan Martin Rosecký č.11 co místní školní dohláze i též mnozí jiní sousedé a občané přítomni byli. Po skončení té školní visitaci byli následovně žáci jenž pro jejich dobré chování, pilnost ve svatém náboženství a ostatních předmětech, též pilné navštěvování školy v „knize cti“ zapsáni byli, totiž I. třída Marie Doležalová č.14, Aloisie Novotná č.45, Antonie Rosecká č.2, Marie Blažková č.49, Josef Stehlík č.36 a Josef Košák č.27. II. třída František Dobrovolný evangelík č.48, Martin Flesar č.10, Antonín Rosecký č.11, Václav Doležal č.4, Antonie Flesarová č.13, Marie Rosecká č.51, Anežka Rosecká č.52 a Antonie Šormová č.26 veřejně přečtení, pochváleni a od pana katechety Vojtěcha Metlíka pěknými ke školní visitaci přiměřenými obrázky a biletkami podělení. Po propuštění dítek ze školy a po skončení delší řeči, kterou vysoce důstojný pán vikář k místnímu představenstvu pronesl a držel kladl jim tklivě na srdce povinnosti jejich ke škole ráčil a velebným panem katechou pánem panem Vojtěchem Metlíkem jeli do obce Sirákovské.

V roce 1866 postavili občané Poděšínští zvláštním přičiněním a působením tehdejšího stávajícího představenstva místního a sice pana Martina Flesara č.10, co představeného, pana Františka Dobrovolného č.30 a Jana Blažka č.17 rádních a pana Martina Roseckého č.11 co místního školního dohláze při škole Poděšínské zděnou stodůlku maje posloužit učitelé spolu i za dřevník. Stavba měla se za to: Nejprve občané Poděšínští společně jak gruntovníci tak i domkaři nalámali kámen k té stavbě blízko školy na obci při domku Martina Roseckého číslo 50. Dříví na vrch čili na vazbu jako trámy a krovy dali gruntovníci ze svých sedláckých lesů, po jednom kuse každý podle své možnosti, ten trám onen zase krov atd. Stavba započala pod vedením pana Jana Landsmana mistra zednického v Poděšíně, 14 dne měsíce května 1866 na den svatého Bonifáce a stála na hotových penězích 103 zlatých 40 krejcarů.

(Pokračování příště)

Vypsal Z. Jaroš

Mateřská škola.

Po prázdninách.

Prázdniny plné sluníčka skončily a my jsme se opět sešli v naší obláčkové školce. V letošním školním roce máme zapsáno 24 dětí. Z Poděšína je to 11 dětí, ze Sirákova 9 dětí a z Nížkova 4 děti. Z Nížkova jsou u nás proto, že na ně v jejich místní školce již nezbylo místo. Doufáme, že se jim u nás bude líbit a jsme rádi, že našli cestu právě k nám. Ještě třeba dodat, že předškoláků, kteří by letos měli jít k zápisu, je 7.

Trošku jsme se obávali, jak začátek školního roku zvládneme, protože nastoupili také nějací dvouletáci. Ale všichni si zaslouží velkou pochvalu. Slziček bylo málo a i ty brzy ustaly. Pláč už snad neuslyšíme a místo něj se bude ozývat samý smích. Nutno podotknout, že ty starší děti, které již to u nás znají, přišly s úsměvem na rtech, že vidí zas své kamarády. No a co nás letos čeká? Několikrát vyjedeme na divadlo do MŠ Nížkov. Plánujeme návštěvu žďárské knihovny, mikulášskou a vánoční nadílku, krmení zvířátek, karneval, vynášení Moreny, pálení čarodějnice, návštěvu hasičské zbrojnice, výlety do přírody, výlet do ZOO, besídku pro maminky, rozloučení s předškoláky a jiné akce, které se naskytanou v průběhu roku. Tak hlavně, buďme zdraví, ať si to všechno užijeme!

Děkujeme Obci Poděšín, která vybudovala u mateřské školy pěkné a účelné parkoviště. Rovněž děkujeme ZD Poděšín za dar - pytle brambor a Navrátilovu truhlářství za zhotovení nové kuchyně.

Všem rodičům patří poděkování za plody ze své zahrádky, které nosí do školní kuchyně a za všechny věci, které lze použít na výtvarnou nebo pracovní výchovu. Poslední poděkování patří paní Vejvodové, která napletla pro panenky krásné oblečky. Ještě jednou děkujeme.

Zaměstnanci MŠ Poděšín

Oslavujeme narozeniny

Oslavujeme narozeniny

Samý smích a žádné slzy

Hrajeme si

MŠ Poděšín 2013

3. řada zleva: Eliška Košáková, Zuzana Kirschlangerová, **Matyáš Navrátil**, Richard Marek, Daniela Holcmanová, **Ondřej Bláha**

2. řada zleva: Johana Jarošová, **Eliška Navrátilová**, Ema Zmeková, Vojtěch Chvátal, **Pavel Palas**

1. řada zleva: Klára Prchalová, **František Rosecký**, Matěj Neubauer, Jáchym Jaroš, **Tereza Jágrová**

Neubližujeme si a vždy se domluvíme

Tvoříme

9. třída ZŠ Nížkov

3. řada zleva: Vojtěch Enderle, Ivana Řeháčková, Sára Závodná, Martin Němec, Vojtěch Bárta, Aleš Marek, Michal Pytlík

2. řada zleva: Miluše Chalupová, Hana Kučerová, Marie Bruknerová, Hana Vlčková, **Hana Musilová**, Monika Němcová, Eva Štěpničková, Kateřina Špatková, Petra Stránská

1. řada zleva: Radka Satrapová, Petra Musilová, Martina Maloušková, Anna Vodáková, Ivana Junová, Lenka Šrámková, Marta Novotná, František Sládek

Na fotce chybí: Vojtěch Baumruk, Blanka Brabcová

Historie.

Nejstarší historie Poděšína a okolí. (33. část)

1649

Zima drží od nového roku a napadlo hodně sněhu. Nová zima začala 2. listopadu, kdy přišel mráz a napadlo trochu sněhu. 27. prosince začalo pršet často se sněhem.

Robotovat se chodí do Nížkova, Poděšína, Sirákova, Polné, Matějova, někdy do Veselí a Rudolce co jsou v cizím panství. Všude jest plno housenek a všelijakých brouků v klasech obilí a ti to hodně žerou. Zase lovy na divokou zvěř se konaly. Všechno bylo odvezeno na zámek do Polné. Museli jsme po lesích, loukách i polích běhat, klacky do stromu tlouci, aby zvěř ven vyšla. Tu pak psi štváli a panstvo na koních ji dobýjelo všelijakým způsobem. Ženy co vdovy jsou, nebo co mají muže ve vojsku, museli do Polné jít a tam panstvu vařit a všechno potřebné dělati pro jejich pohoštění. Tam zase muzikanti byly, všelijací páni cizí co neznáme. Jak zvykem jest, museli jim ženy k milování sloužit podle toho, kdo si poručil, toho museli poslechnout. Byly tam ženy mladé i pod 15 let a naopak i staré kolem 60 let.

1650

Od 27. prosince do 8. ledna padal déšť.

19. ledna se domu z vojny po sedmi letech vrátil Matěj (původní pisatel těchto stránek). Tak začínám psát po sedmi letech zase já Matěj I., který z cizích zemí domů se vrátil z války zlé a život svůj a víru si uchoval. To strašná vojna byla, když po zemích jsme se pohybovali. Rád jsem tomu, že snad doma budu už napořád. Ženě vyprávím, jak několikrát osekáný jsem byl a smrt už za hlavou mě stála a chtěla mne vzít sebou. Jak často jsem na ni vzpomínal, když tak jsem raněný ležel. Když na šturm jsme s Rakušáky šli, tak jsem na koně sednul a ke Švédům jsem tajně odešel, když oficíři neviděli mě. Pak s nimi jsem celá léta válčil a po zemi Polské, Pruské, Saské, Lotyšské, Litevské i Dánské. U moře velikého jsem také byl, viděl velké koráby, které jak chalupy naše a ještě větší byly. Všeljaké lidi jsem poznal, jazyky neznámé jsem se naučil. Pomáhali jsme lidu ubohému, ale také jsme loupily, zabíjeli a o kořist se dělili s oficíry i mezi sebou.

Domů jsem dovezl 2 koníky pěkné mladé, veliký vůz železem pobitý celý, všelijaké věci z kořisti válečné. Ženě jsem dovezl prstýnek zlatý, do uší oringle (náušnice) také zlaté, hodně plátna, všelijaké škorně pro mne i ženu mou, suknice, šátky, jupice a také i pro sebe hodně věcí na sebe i nohy. Také hodně peněz, 2 ručnice, šavle, kulichy (pouzdra zlatem lemované) a jiné věci.

Druhý den, když doma jsem a na loži ovčím ležíme s ženou svou, loučí trochu světlo máme a rozprávíme pořád. Najednou velké rány na dveře jsou i na okýnka malá. Hlas silný slyšeti jest od chalupy zvenčí. Praví: „Otevři ty krávo stará, sic ti chalupu zbořím a už se svlékej hned“. A zase: „Otevři ty krávo, abych tě trpat mohl zase“. „To je ten Sobotka“, žena praví. Už jsem nevydržel, hodil jsem na sebe mundur vojenský, byl jsem oficírem vyšším, do jedné ruky louč a do druhé šavli dlouhou, silně ostrou, která stovky hlav posekala. Když otevřel jsem dveři a posvítíl loučí na něho, on praví: „Jdi z cesty oficíre, seč tě do šatlavy vsadím hned, jako dezertéra neznámého. Já jsem rychtář“.

Já na to hned pravím: „Já jsem oficír Matěj, manžel Karolíny“. To on se na mne podíval a hned celý bílý ostal, jako plátno vybilené. Ani slovo ze sebe dostati nemohl. Tu šavli jsem odhodil, jeho za hrdlo lapil a za řiť jeho a na hnůj mokrý jsem ho hodil hned a pravím mu: „Když ještě jednou k chalupě naší přijdeš, rozsekám tě na kusy, jak svini divou“. On dost velký jest, ale já ještě víc, tak on sebral se a pěstí hrozí, že ukáže mně ještě. Ráno jsem na kůň vojenský sedl oděný do mundůru oficírského, šavli na boku a klobouk široký vojenský na hlavu sobě dal. Na panství jsem zajel a glejt psaný ukázal já pánům těm, že jsem 7 let sloužil, že v plen (v zajetí) jsem se dostal a tam co jsem vytrpěti musel a kolikrát posekáný že jsem byl. Oni nic neví, že jsem dezertýroval ke Švédům. Ten list oni německy sepsali a to stačiti musí. Oni ti páni tuze hloupí jsou. To oni na mne jako med byli i ruku dali mne a co že přáti bych si chtěl. Já na to: „Chci se i s ženou svou z robot vyplatit hned teď“. Tak jsem podepsal lejstro. Jest tam psáno, že na 10 let jsem zaplatil 2 x 125 zlatých za sebe i za ženu svou, a že na čas ten celá moje rodina svobodná jest. Peněz dost jsem měl za těch 7 let, co jsem po světě rajtoval. Z války se do Sirákova vrátili ještě 2 chlapi. Jeden se jmenoval Puža a má ruku uťatou pod loket svůj. Ten druhý se jmenuje Deutsch (Dajč). V Poděšíně také se vrátil 1 bez hnáty své, toho právě dovezli ti ze Sirákova. Padnuli z Matějova 2, Újezda 4, Veselí 9, Záborné 5, Janovice 4, Skřejšova 3, Bohdalova 11, Rudolce 9, Chroustova 5, Stáje 2. Těch mrzáků je víc jak padlých, a neb těch, kteří tam třeba sami dobrovolně ostali a žítí tam svobodně budou.

(Pokračování příště)

Václav Flesar

Jak je na Sicílii.

Tentokrát bych Vám chtěla ve stručnosti něco povědět o mém výletě na ostrov Sicílie, kam jsem se vydala s kamarádkou na začátku srpna – mimochodem v tomto období je třeba počítat s obrovským horkem – i voda byla tak teplá, že se v ní nedalo dlouho vydržet a vůbec neosvěžila.

Bydlely jsme v letovisku Letojanni nedaleko krásného historického městečka Taormina, jenž se rozkládá na východním pobřeží ostrova. Toto město určitě stojí za navštívení. Překvapí vás typickými starými italskými uličkami a krásným výhledem na moře a okolí. Určitě nelze vynechat sice velice náročnou, ale ve výsledku krásnou procházku do skalního městečka Kastelmola, tyčícího se nad Taorminou, a prohlídku starého antického amfiteátru s názvem Teatro Greco. Jedinou nevýhodou je ale velké množství turistů, jedná se o jednu z turisticky nejvíce navštěvovanou destinací. Náš další výlet směřoval do města Katanie. Zde jsme byly snad jediné turistky, všichni na nás zvláště koukali, tak usuzuji, že asi nejde o místo, které by cizinci navštěvovali, ale myslím si, že je to škoda. K vidění je na několika místech zase antické divadlo a spousta dalších památek. Náš poslední výlet se odehrával mezi sopečnými vulkány stále činné sopky Etny. Nechaly jsme se autobusem vyvézt asi do 2000 metrů a na vrchol, jenž se nachází někde kolem 3300 m.n.m., jsme potom stoupaly pěšky. Byly jsme skoro jediné, protože všichni ostatní byli líní a využili služeb lanovky a poté džípů, jezdících až na vrchol. Cesta nebyla vůbec jednoduchá – sice se dalo jít po vyježděných cestách, ale my jsme šly přímo rovně pod lanovkou, abychom si zkrátily cestu. Ta byla ale neuvěřitelně strmá a sopečné kamínky nám pod nohama neustále podkluzovaly. Nakonec jsme se ale po několika hodinách dostaly až nahoru a stálo to opravdu za to. Velká škoda ale byla, že v den naší návštěvy neprobíhaly žádné erupce – ty zde byly naposledy v dubnu 2013.

Za návštěvu určitě stojí i historické město Syrakusy a hlavní město Palermo, do nichž jsme se ale už nedostaly.

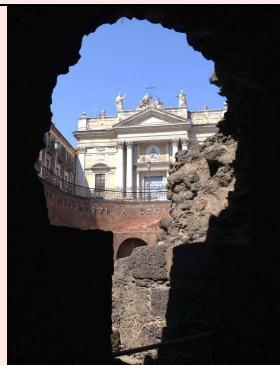
Dovolená se nám líbila, příjemné také bylo, že se zde (alespoň na východním pobřeží) nacházelo velice málo turistů – v porovnání třeba s Chorvatskem nebo Španělskem. *L. Dočekalová*

Etna

Taormina

Katánie

Kastemola

Koňské příběhy.

Film Malý Bobeš.

Film natáčeli ve Slavkovicích a já jsem si v něm také zahrál. Představoval jsem sekáče s kosou na rameni, který přechází přes dvůr po otevření vrat na Rychtě, kočího, který přepřahá koně z vozu, na kterém je fůra sena a zapřahá je do kočáru a do třetice v záběru plavení koní v rybníce. Natáčení bylo velice zábavné a dobře zaplacené. Jel jsem na koni, od žďárského oddílu, jménem Metr, který výborně plaval. Tento záběr filmovali navečer při západu slunce. Bylo to i pro mě úchvatné, neboť jsem i doma při velkém horku naše koně často plavil a umýval v rybníku uprostřed vesnice. Na toto jsem se vždy velice těšil. Při přepřahání koní do kočáru jsem měl také koně od jezdeckého oddílu ze Žďáru. Byla to krásná grošovaná běluše jménem Korona a bělouš jménem Hindus. Škoda, že ve filmu jsem jen ve velice krátkých záběrech.

(Konec)

B. Dočekal

Bohumil Dočekal (vlevo) ve Žďáře nad Sázavou v roce 1960

Doslov.

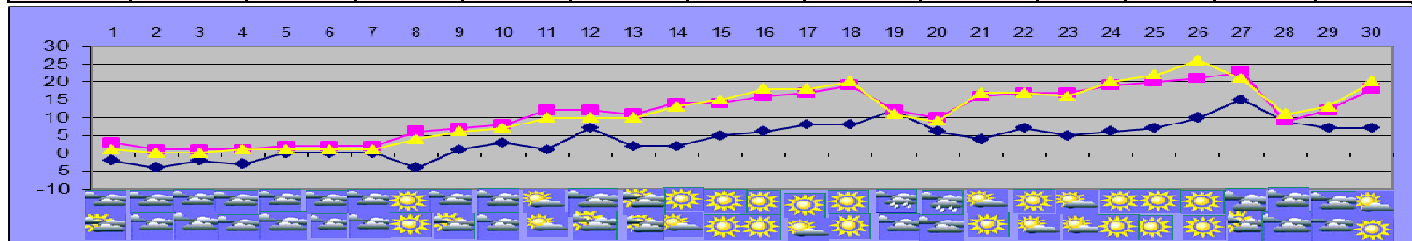
Tímto posledním příběhem končí náš seriál o koních. Začal v našem zpravodaji vycházet od 3. ročníku, 4. čísla v roce 1999. Svým 14tiletým trváním se stal naším nejdéle vycházejícím seriálem. Zdroj, ze kterého byl opisován, byl napsán ve čtyřech knihách: Koňské příběhy, Na vojně také u koní, Hříbárna Šinkvice a Jezdecký oddíl Žďár nad Sázavou. Doufáme, že vás příběhy zaujaly a myslíte si stejně jako my, že je škoda, že již skončily. Děkujeme autorovi za možnost příběhy zde uveřejňovat.

J. Dočekal

Počasí.

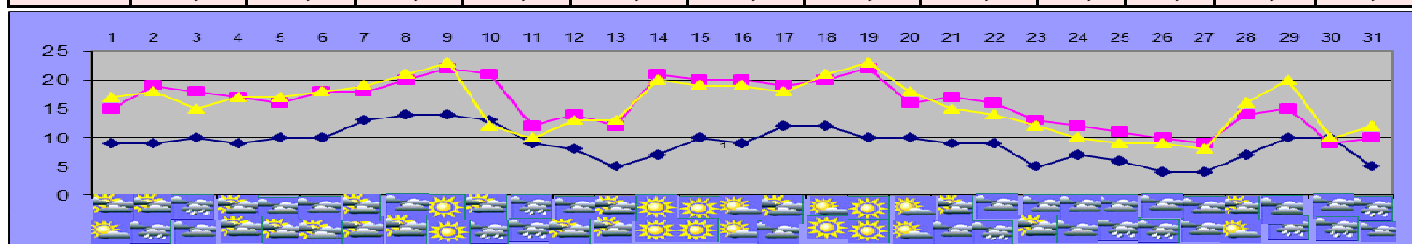
Duben. Slunečno bylo 11 dní, propršelo 2 dny, vítr foukal 3 dny a jednou byla ranní mlha. Průměrná ranní teplota 4,1°C, polední teplota byla 11,4°C a večerní teplota byla 11,3. Dešťových srážek bylo 17 mm.

4	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ráno	4,8	4,3	6,3	5,9	6,6	1,3	2,9	5,2	2,6	5,4	4,3	4,1
Večer	9,9	10,1	11,3	13,0	12,2	12,9	8,6	14,8	10,9	13,1	10,5	11,3

Květen. Slunečno bylo 5 dní, déšť padal 10 dní, vítr foukal 5 dní a 1x byla bouřka. Průměrná ranní teplota 9,0°C, polední teplota byla 16,0°C a večerní teplota byla 15,7. Dešťových srážek bylo úctyhodných 137 mm.

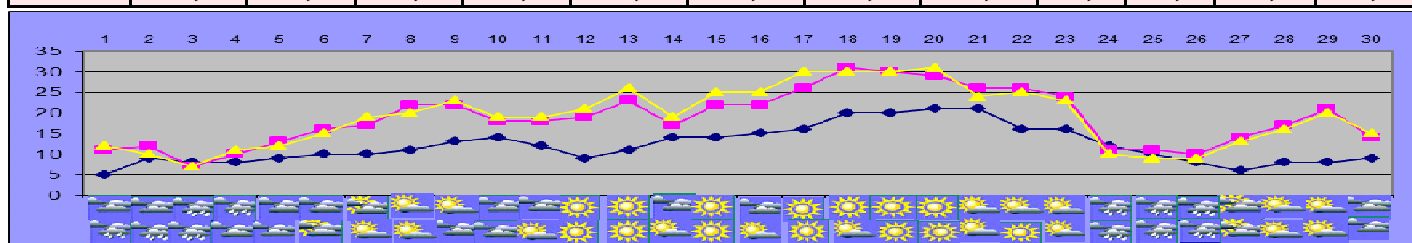
5	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ráno	12,9	13,5	9,7	9,3	10,0	8,1	7,3	7,7	8,9	8,0	9,6	9,0
Večer	17,5	18,9	14,4	17,6	17,1	16,6	15,6	14,7	13,7	17,2	18,1	15,7

Červen. Slunečno bylo 7 dní, propršelo také 7 dní, 2x byla ranní mlha, vítr foukal 2 dny a 1x byla bouřka. Průměrná ranní teplota 12,1°C, polední teplota byla 18,6°C a večerní teplota byla 18,9. Dešťových srážek bylo 144 mm. 24.6. spadlo 64 mm a 25.6. spadlo 32 mm vody.

Z. Jaroš

6	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ráno	14,4	16,7	13,7	12,8	14,3	12,6	11,5	9,8	11,7	12,7	13,0	12,1
Večer	20,4	23,5	18,6	21,6	21,4	19,3	21,2	15,8	19,9	20,4	21,0	18,9

♦ Zpravodaj 3/2013

♦ vydává obec Poděšín

♦ texty připravili:

Zdeněk Jaroš, Jaroslav Dočekal, Václav Flesar, Bohumil Dočekal, Hana Řičanová, Libuše Dočekalová, Jaroslav Dočekal, Zdeněk Jaroš, Hana Řičanová, Libuše Dočekalová, Bára Molnářová, Bohumil Dočekal, Hana Musilová

♦ fotografie:♦ grafická úprava:

Jaroslav Dočekal

♦ recenze: Marie Dobrovolná♦ tisk a distribuce:

Zdeněk Jaroš

♦ náklad: 200 výtisků ♦ pro občany dodáván zdarma♦ Internet: <http://www.podesin.cz>♦ E-mail: podesin@podesin.cz

♦ Návštěvnost webových stránek 2013: Duben – 1 776,

Květen – 4 099,

Červen – 4 648

